

L'ESTRASSETA

NÒVA VICTÒRIA
PER
OCCITÀNIA !

EDITORIAU

Fuguèriatz nombrós (pas tant qu'aquò, mai nos dóna d'importància) de nos faire remarcar que lo títol d'aqueste jornau èra mau ortografiat e que faudriá remplaçar la dobla «s» per una «c». Esperam que lo tribunau penau dau Congrès Permanent de la Lenga serà pron indulgents ambe nautres ! Per nòstra defensa, ramentam que s'avèm deliberadament chausit d'escriure «estrassa» en grafia classicò-mistralenca (un tèrmi que vos agradarà, ne siam segurs !), es per rendre omenatge a l'*Estrassa*, revista niçarda puei varesa, qu'espeliguèt dins un periòde trébol per la nòrma classica. Siam pasmens a l'escota de la volontat populara. Adonc, consultarem nòstra basa dins lei mes venents puei coparem avans qu'aquel afar nos despasse en plen !

MUSICA D'ÒC, MONTE NE SIAM ?

Leis occitans, mai que d'autrei, sabon çò qu'es la musica, es pas vrai ? Mentre que lei franchimands engimbravan de duèls en se mesurant la quiqua, en cò nòstre lei trobadors inventavan la *canço* per fin de consolar lei dònas desesperadas. E son pas lei *trouvères*, palla còpia nordista de nòstres eròis enguitarrats, que contradiràn nòstre argumentari ! Quauquei sègles an passat e sempre lo trabalh dei trobadors es reconoissut per sa descendéncia, influençant d'un biais ò d'un autre de nombrosei composicions occitanas contemporanèas.

Lo temps dau reviscòu dau movement occitanista fuguèt naturalament acompanhat d'un movement musicau renovat : la nòva cançon occitana. Dins leis annadas 70, faliá, per cantar occitan, catilhar la guitarra e portar la mostacha (disem pas aquò per Rosina e Jacmelina!), tot aquò dins un contèxte ben marcat, qu'èra lo temps benesit dau militantisme e dei tèxtes engatjats. Après un periòde ròck mai ò mens malastrós venguèt lo movement ragga occitan deis annadas 90, qu'integrèt la musica occitana dins son temps e que tanben juguèt un ròtle primordiau per la socializacion de la lenga après d'un public nòu, mai urban, mai jove, mai alcoolizat.

Son leis annadas 2000 que marcan lo retorn en fòrça dau cant polifonic. Avans aquò, faliá èstre còrso ò bigordan per escotar de musica sensa instrument. Ailàs, lei copables son d'en cò nòstre ! Que fasem quand sabèm pas jogar de musica ? Picam sus de pèus d'animaus, tè ! D'uneis istorians dison que la polifonia s'espandiguèt en Occitània mai lèu que la pèsta negra de 1348. Per lo nombre de victimas, ges de chifras oficialas. L'amiga polifonia èra pas soleta, sovent s'acoblava ambe sa mestressa lo trad-electrò, qu'aguèt a tot lo mens lo meriti de nos aprene que la preséncia sus la mèma scèna d'una sonsaina, d'una carlamusa e d'una bassa electrica creava pas una rompedura dau continuum espaci-temps, provocant la destruccion totala de l'univèrs.

Dempuei, qué de nòu ? Ausariam dire que l'a una mena d'estanhacion dins la creacion musicala occitana ? La pèrda de locutors podriá explicar lo fenomèn (ne profiecham per regraciar lei papets e lei mametas occitans que sei collectatges oraus an florit sus de centenaus d'albums sensa jamai li raportar de dardenas!) mai es pas pron, sabèm qu'una bèla part deis artistas de uei que cantan l'occitan lo parlan pas ò pauc. Deis influéncias mediteraneas, brasilianas... n'avèm bensai fach lo torn, que siam pas luench dau reciclatge generalizat. E pasmens es aquela dubertura, aqueu mestissatge qu'a permés a la musica occitana de s'enriquir e de se re-inventar.

Maugrat una ofèrta musicala pron variada, la musica occitana es pas rintrada a de bòn dins lo sègle XXI. La pròva ? L'a ges d'auto-tune en occitan ! - Per lei mai vielhs, l'auto-tune es un efiech subreplegat dins lo rap que fai que la vòtz dau cantaire sembla a un C-3PO en fin de vida. Per lei encara mai vielhs que coneisson pas Star Wars, podèm plus ren faire per vautres- . Evidentament qu'es afrós l'auto-tune, mai la mediocritat, en musica coma alhors, es sovent marca de vitalitat. Sabètz donc çò que vos fau faire. Ambe talent ò non, crompatz un instrument e fabregatz la musica occitana de deman. Amb un bòn astre -e de relations ben chausidas- serètz subvencionats e farètz la promiera partida de Nadau a l'Estivada venenta.

REGION OCCITANIE : DE NOVÈU
PROJÈCTES MUSICAUS DE VENIR ?

FÈNIX CASTANER

Cu auriá cresut l'a un parèu d'annada que lo vençut espatarrat dei eleccions regionalas en Region sudprovençalpescotedazur™, pas manco qualificat per lo segond torn dei gaudissariás seriá encuei presumit futur cònsol de la promiera ciutat occitana (parlam pas de Tolosa non) ? Ben pus piétger, cu auriá cresut que lo ben tancat cònsol actuau de Marselha aviá pas encara ben fixat sa successió, e que lo balèti enverinat deis eiritiers tant putatius coma putassiers virariá a la filada generala ? Es doncas encuei una possibilitat de veire l'ex cònsol de Forncauquier remplaçar lo nòstre gaudinat catau, lo tot amb l'evidenta benedicción d'aqueu darrier emai dei pus nautéis esfèras de l'estat francés que Castaner ne'n venguèt v'un dei pilars.

Que tot aquò siegue un messatge d'esper per lo monde embalauvit, franc d'èstre un messatge rassurant sus la moralitat de nòstra politicalha : Au juec dei cataus tot lo monde a lo drech d'aguer una segonda escasença. Cu saup s'un jorn vendrà pas lo nòstre torn ? Amb aquò si podem regaudir nautres tanben de veire ansinta clarificadas lei pausicions dau govèrn actuau (se n'èra de besonh), pretendument reviscolaire d'aquesta politicalha, e qu'au nòstre jòga au tòca-man amb au còp lei ex Guerinistas tant coma lei Gaudinistas. E mi venètz cantar d'un reviscòu ?

MARSELHA, FENHANTA E PAS GROMANDA ?

Marselhas, marselhés, vos faudrà èstre valent per digerir la novèla : l'espaci *Gourmet* dei galariás *Lafayette* es a mand de sarrar. Es la critica culinària Cecila C. que ne fasiá resson dins son blòg «So food so good» en regretant que leis estajants de la ciutat foceana siegan, dins la mediocritat, incapables de se delectar de «Bordier, de litchis de choix, d'une côte de Galice, de Valrhona»... e autrei «eaux du monde» (vos laissam chifrar sus aquela darriera apellacion, avèm pas ausat anar mai luenh dins nòstra recèrca). L'espaci culinari dei famosas galariás rescòntret pas sa practica. L'aviá pasmens un indici per anticipar aquela revirada: fins a uei, aquela formula exista soncament a Niça e París. Pron lèu, serà donc remplaçat per un *Carrefour*, mai adaptat ai costumas dau país, dison ! Bensaï se podrà consolar, la Cecila, ambe la dubertura dau promier bar de cats de Marselha. Cinc ans après París... Totjorn tardiers per presar la modernitat, aquelei meridionaus !

Òu lo Jòrgi, siás partit sensa dire adieu ! Justa lo temps de pausar quauquei mòts... Totei ti fan omenatge, es que l'ameritas ben. Esperam que lo vin es bòn adamont, en tot lo cas aici son pas lèsts de t'oblidar, l'amic !

RUMORS E PATRICOLATGES

Segon un sondatge dau mèdia *Jornalet*, lo 87% deis occitanistas considèra qu'es una bona cauva d'aparar la lenga e la cultura occitanas, 2% es còntre per principi, 1% se declara sensa opinion sus la question. Malastrosament, lo 10% que demòra èra entaulat dempuei miegjorn e ben tròp nhascat per posquer participar a n'aquela enquesta.

Es conegut, de nombrós estudis considèran que lo bilinguisme es benefic per leis enfants. Malastrosament tot aquò èra una brava mascarada. D'enquistaires de Montpelhier vènon de descobrir que la FELCO paguèt totei leis

estudis publicats sus la question. La federacion l'i auriá dedicat 60% de sei subvencions. De sociolinguistas independents confirman qu'aprene una segonda lenga a de consequéncias catastroficas per lo desenvolopament dei pichons francés. Nos an ben enfavat, leis ensenhaires occitans !

Avètz bensaï remarcar qu'avèm chausit, per illustrar lo darrier (enfin, lo promier!) numèro de l'Estrasseta, lo famós mòstre *Sinok* dau filme *Lei Goonies*. Quauquei jorns passèron e s'apreniá per la pressa que la novèla estructura culturala super-occitana, fusion dau CIRDÒC e de l'INÒC, serà batejada CINÒC. Laissarem pas

impunit aqueu nòu raubament. Lo dorsier es entre lei mans de nòstres avocats.

Leis marselhés n'an pron d'èstre desconsiderats per lo movement occitan

GAUDINADAS

Meme, dau grèc *mímema* (imitat) : tèxte, imatge ò vidèo desvirat d'un biais parodic e difusat sus internèt per crear lo buzz ò far cagar leis occitans.

Per tot planh, vos adreiçar a : www.facebook.com/racatgeandconnivencia

CONTACTE
 Nos volètz encoratjar, insultar ?
 Volètz corregir de decas ?
estrasseta@gmail.com

